

Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia

Meistrid laval

„Londoni kontsert Viini klaveril“

EMTA barokkorkester

Lembit Orgse HAAMERKLAVER

Jordi Lopéz Jové HAAMERKLAVER

Nikolaos Chronneas HAAMERKLAVER

Kavas

Abel, Mozart, Dussek, J. C. Bach, Clementi

15.02.2023 – 19.00

EMTA kammersaal

Carl Friedrich Abel (1723–1787)

Kontsert *op.* 11 nr 5 G-duur (1771)

Allegro

Allegretto

Lembit Orgse

Wolfgang Amadeus Mozart (1756–1791)

Klaverisonaat neljale kaele C-duur KV 19d (1765)

Allegro

Nikolaos Chroneas

Lembit Orgse

Carl Friedrich Abel

Kontsert *op.* 11 nr 6 C-duur (1771)

Allegro maestoso

Tempo di minuetto

Nikolaos Chroneas

Jan Ladislav Dussek (1760–1812)

Sonaat es-moll *op.* 44 (*Grande Sonate* „The Farewell“/„Les Adieux“
pühendusega Muzio Clementile, 1800)

Molto adagio e sostenuto

Johann Christian Bach (1735–1782)

Kontsert *op.* 7 nr 4 B-duur (1770)

Allegro giusto

Allegro moto

Jordi Lopéz Jové

Muzio Clementi (1752–1832)

Sonaat fis-moll *op.* 25 nr 5 (1790)

Piuttosto allegro con espressione

Johann Christian Bach

Kontsert *op.* 7 nr 5 Es-duur (1770)

Allegro di molto

Andante

Allegretto

Lembit Orgse

Käesolevas kavas kõlab valik kontserte, mis loodi ning kanti ette Londonis 1770. aastate alguses. Nende ajaloos esmakordselt haamerklaveril toimunud kontserdiettekannetega olid seotud kolm väljarändajat Saksimaalt. Esimestel avalikel kontsertidel kasutatud haamerklaveri (täpsemalt ristküliku- või lauakujuline nn tahvelklaver) ehitas äsja Londonisse saabunud pillimeister **Johannes Zumpe** (1726–1790).

Helilooja ja *viola da gamba* virtuoos **Carl Friedrich Abel** (1723–1787) oli noorusajal õppinud muusikat Leipzigi Johann Sebastian Bach'i käe all. Ka tema hilisem karjäär on seotud Londoniga, kus loodud teoste hulka kuuluvad lisaks arvukatele sonaatidele ja sümfooniatele ka kuus kontserti klahvpillile ja keelpillidele *op. 11* (1771).

Johann Christian Bach (1735–1782, tuntud ka kui „Londoni Bach“) oli Johann Sebastian Bach'i noorim poeg, kelle elu- ja loometee kujunes ülejäänud Bach'i pere muusikutega võrreldes sootuks teistsuguseks. Peale isa surma 1750. aastal jätkusid tema muusikaõpingud Berliinis vend Carl Philipp Emanueli juhatusel ja seejärel Itaalias sealsete väljapaistvate meistrite juures (Padre Martini jt). Itaaliast sai alguse tema tähelend ja üle Euroopa levinud kuulsus ooperiheliloojana. Londonisse asus ta elama 1762. aastal. Tema loomingu hulgas on ka enam kui kakskümmend klahvpillikontserti.

Oma uues kodulinnas hakkasid Abel ja J. C. Bach korraldama avalikke „Bach-Abeli“ kontserte. Selle firmamärgi all esinesid paljud tolle aja juhtivad muusikud ja sealsamas mängis ka J. C. Bach 1768. aastal esimese teadaoleva avaliku kontserdi Zumpe haamerklaveril. Kolme väljarändaja koostöö ja vastastikuse loomingulise mõjutuse tulemusel saab klaverikontserdi muusikažanr, mille varased näited täna õhtul kõlavad, mõjusa algtõuke.

Tänapäeval kontserdil kasutatav haamerklaver on Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia kuuluv Viinis tegutsenud meistri Johann Walteri pilli koopia aastast 1805, mille on ehitanud meister Paul McNulty.

Lembit Orgse on lõpetanud Tallinna Muusikakeskkooli Reet Vanaselja ja prof Bruno Luki õpilasena ning Tallinna Konservatooriumi prof Bruno Luki ja Kalle Randalu klaveriklassis. Aastatel 1988–1990 täiendas ta end Peterburi Konservatooriumis assistentuur-stažuuris prof Vladimir Nilteni juhendamisel. 2004. aastal jätkas Orgse õpinguid EMTA doktorantuuris. Johann Sebastian Bachi ornamentatsiooni ja generaalbassi käsitleva doktoritöö kaitses ta edukalt 2013. aastal.

Orgse on 1982. aasta Čiurlionise-nimelise konkursi laureaat. Ta on esinenud nii Eestis kui ka välismaal pianisti ja klavessinistina erinevate solistide, ansambelite ja orkestritega, teiste seas koos Tallinna keelpillikvarteti, Rahvusoper Estonia puhkpillikvinteti, Hortus Musicuse, ERSO, Tallinna Barokkorkestri ja Corelli Consortiga. Hinnatud varajase muusika ja *basso continuo* mängijana on teda kutsutud esinema paljude suurvormide (Bachi passioonid, kantaadid, Händeli oratooriumid jt) ettekannetele. Orgse muusikalise tegevuse kaalukamateks Johann Sebastian Bachiga seotud kontserdiprojektideks on olnud prantsuse ja inglise süitide ettekanded sarjas „Tantsud klahvidel“, kõikide kammersonaatide esitused koos eesti väljapaistvate keelpilli- ja puhkpillisolistidega ning klavessiinikontsertide esitused koostöös Klaaspärlimäng Sinfoniettaga Tallinna Bachi festivalidel ja Mustonenfestil. Orgse viimaste aastate kontserttegevuses on olulisel kohal sooloõhtud, kus on kõlanud Carl Philipp Emanuel Bachi, Haydni, Mozarti ja Clementi looming haamerklaveril.

Lembit Orgse on tuntud ka kui klaveriõppejõud. Tema õpilased on silma paistnud riiklikel ja rahvusvahelistel konkurssidel. Hetkel töötab Orgse professorina EMTA klaveri- ja klahvpillimuusika ajaloo õppejõu ning interpretatsioonipedagoogika õppejuhina. Ta on hinnatud lektor ja meistrkursuste läbiviija. Tema loengute teemad hõlmavad barokk- ja klassikalise muusika (Bach ja Haydn) interpretatsiooni ning teisi klahvpillimetoodika küsimusi.

Nikolaos Chroneas on sündinud Ateenas. 9-aastaselt hakkas ta huvituma klaverimängust ning 2013. aastal alustas pilliõpinguid Ateenas asuvas Philippos Nakase konservatooriumis. Klaveri kõrval õppis ta ka muusikateooriat ja solfedžot ning võttis kammermuusika tunde. 2020. aastal suundus Chroneas edasi Ateena Konservatooriumisse, omandades kaks aastat hiljem kiitusega diplomi klaveri interpretatsiooni alal. Ta on võitnud auhinnalisi kohti noorte konkurssidel Ateenas ning osa võtnud tunnustatud USA, Kanada ja Kesk-Euroopa kõrgkoolide õppejõudude meistriklassidest. Praegu õpib Chroneas Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia bakalaureuseõppes Marko Martini klaveriklassis ning võtab ka haamerklaveri tunde prof Lembit Orgse juures.

Jordi López Jové on sündinud Barcelonas. Ta on õppinud koolides Conservatori Municipal de Música de Barcelona ja Escola Superior de Música de Catalunya prof Vladislav Bronevetsky juhendamisel. Praegu omandab ta magistrikraadi Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias, kus tema õpetajateks on Age Juurikas ja prof Peep Lassmann. Ta on osalenud ka Erik Tawaststjerna, Irina Zahharenkova, Tom Ostrovskise, Lily Dorfmani ja Antonii Baryshevsky meistriklassides. Jové on esinenud mitmetes kontserdisaalides Barcelonas, Kataloonias ja Eestis ning Baden-Württembergis Saksamaal. Ta on pälvinud tunnustust Isáac Albénizi nim konkursil ning saanud stipendiumi Franz Schuberti Ühingult prof Wolfram Riegeri *Lied*i meistriklassides osalemiseks. Jové on täiendanud end kammermuusika alal Cuarteto Casalsi, Kennedy Moretti, Alan Marchi, Francisco Poyato, Josep Surinyaci, Ernest Martínez Izquierdo, Óscar Candendo, Marrit Gerretz-Traksmanni, Maksim Štšura ja Lembit Orgse juures. Ta on huvitatud ka nüüdismuusikast ja uutest projektidest, esitades koos erinevate koosseisudega Roberto Gerhardi, Edgar Varèse'i ja Joan Magrané loomingut.

EMTA barokkorkester (väiksemate koosseisude puhul ka EMTA barokkansambel) on tegutsenud juba 2015. aasta lõpust. Selle tuumiku moodustavad põhiliselt varajase muusika keskuse üliõpilased, kuid koostöö toimub ka MUBA ja Helsingi Kunstide Ülikooli Sibeliuse Akadeemiaga. Kunstilisteks juhtideks on Meelis Orgse ning Imbi Tarum. Orkester ja ansambel on andnud iseseisvaid kontserte, saatnud EMTA laulusoliste, vokaalansamblit ning ooperietendusi. Esitatud on Corelli, Lully, Buxtehude, J. S. Bachi, Vivaldi, Rameau, C. P. E. Bachi ja Mozarti orkestriteoseid, instrumentaalkontserte ning vokaalvorme. Koostöös EMTA ooperistuudioga on lavale toodud Purcelli „Dido ja Aeneas“, Pergolesi „Teenija-käskijanna“ ja Händeli „Orlando“ ning etendatud neid mitmel pool Eestis. Kuigi enamasti mängitakse ilma dirigendita nagu barokiajastule kohane, on suuremaid kooslusi juhatanud Teele Jõks, Toomas Siitan, Endrik Üksvärav ning Martin Sildos. Muusikalisteks juhendajateks on olnud ka Lembit Orgse, Minna Kangas (Soome), Anssi Mattila (Soome) ning Heiko ter Schegget (Holland).

EMTA barokkorkester

Viiul: Triin Veissmann, Tatiana Gashimova,

Madleen Kristen Alasi, Meelis Orgse

Tšello: Niklas Schröder

Fagott: Oliver Anni

Kontrabass: Tuomas Aapeli Haapalainen

OOTAME KUULAMA

T 21.02 kell 19.00 / EMTA kammersaal / tasuta

Tudengiteisipäev

Trio Lauha

Nuria Díaz (viul), Selina Lauha (klarnet), Matleena Lauha (klaver)

Kavas Tulve, Poulenc, Antheil, Arutiunian

P 26.02 kell 17.00 / EMTA suur saal / tasuta

Klassikontsert

Peep Lassmanni klaveriüliõpilased

Nariman Amiraslanov, Erkuo Zhao, Olga Oja,

José Manuel Frasset Sospedra, Rose Louise Marie Thomas,

Hyerin Youk, Elina Tšertšel, Arina Makarenko, Piret Mikalai,

Jordi Lopéz Jové, Liisa-Maria Marrandi, Lea Valiulina, Sofia Khvichia

Kavas Bach, Chopin, Albeniz, Schumann, Ravel, Debussy jt

**EESTI MUUSIKA-
JA TEATRIAKADEEMIA**

Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia kontserdi- ja etenduskeskus

eamt.ee

emtasaalid.ee

facebook.com/muusikaakadeemia